

Sag: Roskilde Museum

Emne: Notat vedr. fordyrende forhold ved ombygning af Sankt Ols Stræde 1 og 3.

Dato: 7.03.2014

Sign.: Henrik Terkelsen, arkitekt maa, partner

Erik Møller Arkitekter
Flæsketorvet 75
Den Hvide Kødby
DK-1711 København V

T +45 42 14 70 00
F +45 42 14 70 99
www.ema.dk

Elevator

I sammenhæng med en omfattende svampeskade udbedring i tagetagen på bygningen Sankt Ols Stræde 1, er tagetagen blevet restaureret.

Bygningen indgår i et større samlet bygningskompleks, som ejes af Roskilde Kommune med Roskilde Museum som lejere. Den restaurerede tagetage skal fremover anvendes til museumsaktiviteter.

Restaureringen, som har omfattet både tagets konstruktion, teglbelægning og tagetagens indretning tilnærmet bygningens oprindelige pakhusfunktion, har været så omfattende at sagen har krævet byggesagsbehandling i Roskilde Kommune, og da bygningen tillige er fredet, er sagen også blevet behandlet af- og gennemført i samarbejde med Kulturstyrelsen.

Elevator

Som en forudsætning for byggetilladelsen har Roskilde kommune krævet at der etableres "lige adgang for alle" til tagetagen, hvilket kræver adgang via elevator. Der findes i forvejen en elevator i bygningen, men denne fører ikke helt op til tagetagen. Hvis denne eksisterende elevator skulle ombygges til også at betjene tagetagen, ville det have medført at der skulle etableres en gennembrydning af tagfladen og etablering af "elevatortårn". Da bygningen er fredet har dette ikke været en mulighed.

Løsning på adgangskravet er derfor blevet, at etablere elevatoren i nabobygningen Sankt Ols Stræde 3, tæt op af skellet mellem de to bygninger. Denne bygning er ikke fredet, hvorfor de nødvendige bygningsindgreb for etablering af elevatoren er mulige. Denne løsning er funktionel optimal fordi adgang til elevatoren i stueetagen bliver direkte fra den kommende hovedindgang til hele museet, som er ved at blive etableret ved en større ombygning af stueetagen i bygningen Sankt Ols Stræde 3. Dette vil sikre både overskuelighed for den besøgende og kontrol med de besøgende for museet. Endvidere kommer elevatoren, som vil blive udført som en gennemgangselevator, til at betjene alle etager i både Sankt Ols Stræde 1 og 3, og hermed vil der fremover blive, eller kan der blive, "lige adgang for alle" til næsten alle Roskilde Museums mange etagearealer fordelt over mange etageniveauer.

Løsningen er teknisk både god og mindre god.

Den er teknisk god fordi der som nævnt ikke er fredningsmæssige begrænsninger på de nødvendige indgreb i bygningens konstruktioner mv.

Den er teknisk mindre god fordi der har vist sig en lang række komplicerende forhold under projekteringen af elevatoren:

- Elevatoren kan ikke etableres uden en "elevatortårn", et teknikrum lige under elevatoren. Dette medfører omlægning af hele bygningskompleksets varmerør, hvilket er konstruktivt kompliceret, da dette skal udføres gennem de to bærende gavle i skellet mellem de to bygninger.

- Etagedækket mellem stue og 1.sal i bygningen er udført af beton. Dette er i sig selv ikke komplicerende, men der har gennem tiderne været udført mange konstruktive ændringer, som har medført et utal af betonbjælker i et system som medfører omfattende nye betonbjælker ved gennembrydningen for den nye elevator.
- Det har vist sig at nogle af niveauspringene mellem etagerne i det ene og det andet hus er så små, at elevatoren skal specialkonstrueres for at kunne betjene etagerne.
- Det har krævet en dispensation fra Kulturstyrelsen for at få tilladelse til at lave gennembrydninger til elevatordørene i gavlen af den fredede bygning. Et krav i den forbindelse har været at eksisterende bjælker i gavlen skal bevares. Dette kan kun lade sig gøre ved at etablere en meget lav dør fra elevatoren til tagetagen. En sådan meget lav dør, komplicerer elevatorteknikken. Dette forhold er også gældende til den næst øverste etage, hvor etagehøjden er meget lav.
- Etablering af taghuset til elevatoren er blevet kompliceret af at skulle udføres tæt op ad gavlen på den fredede bygning, hvor eksisterende gesims skal bevares.

Disse konstruktive og tekniske set komplicerede forhold har medført en væsentlig forøgelse af udgifterne til etablering af elevatoren, i forhold til oprindeligt budget, som var udarbejdet uden mulighed for nærmere kendskab til de mange særlige udfordringer, som videre projektering resulterer i.

Facade til ny hovedindgang.

Beslutningen om at ombygge stueetagen i Sankt Ols Stræde til ny hovedindgang til hele museet, skal ses i sammenhæng med Roskilde Kommunes beslutning om at skabe et gennemgående "kulturstrøg" i Roskilde, hvori Sankt Ols Stræde indgår. Som et element i denne beslutning har kommunen igangsat etablering af en helt ny pladsdannelse på Sankt Ols Stræde foran den planlagte nye hovedindgang til Roskilde Museum. På pladsen bliver Bjørn Nørgaards skulptur Ragnarok opsat, og dette kommer til at spille godt sammen med museets beslutning om at lade kunstneren Peter Brandes udsmykke den ny facade ved hovedindgangen.

I sammenhæng med udviklingen af det samlede projekt har Roskilde Kommunes Facadeudvalg besluttet at stille krav om en væsentlig større gennembrydning af facaden til nyt facade-glasparti end hvad tidligere var projekteret.

Dette forhold forøger naturligvis budgettet væsentligt, især da der nu er tale om et facadeparti i hele bygningens udstrækning. Løsningen har også betydning for omfanget af den kunstneriske bearbejdning, ligesom det medfører ekstra udgift til projektering.